

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00
F: 01 428 47 33
E: gp.mnz@gov.si
www.gov.si

MESTNA OBČINA
KRANJ

Mestna občina Kranj

Slovenski trg 1, 4000 Kranj

Prejeto		13 -10- 2020	
Sig. znak	Šifra zadeve	Vredn.	Priloge

Številka: 021-9/2020/5

Datum: 09. 10. 2020

Zadeva: **Sklepi, sprejeti na 18. seji Mestnega sveta Mestne občine Kranj z dne 16. 9. 2020 v zvezi s preprečevanjem zlorab pravice do začasnega in stalnega prebivanja, delovnih dovoljenj ter s tem povezanih zlorab socialnega sistema v Mestni občini Kranj - odgovor**

Zveza: dokument št. 900-14/2020-8-(401102) z dne 21. 9. 2020, s prilogo, poslan Vladi Republike Slovenije

Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije je dne 23. 9. 2020 Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za javno upravo (v nadaljevanju: MJU) in Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) odstopil zgoraj navedeni dopis Mestne občine Kranj in prosil za proučitev ter pripravo odgovorov v okviru svojih pristojnosti, ki jih pošljemo Mestni občini Kranj in Generalnemu sekretariatu Vlade Republike Slovenije v vednost.

Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju: ministrstvo) v okviru svojih pristojnosti podaja odgovore na 1., 2. in 5. sklep Mestnega sveta Mestne občine Kranj:

Odgovor na 1. sklep:

Glede na pomembnost migracij in priseljevanja v sodobnem svetu, 5. člen Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo, 9/18 – popr. in 62/19 – odl. US; v nadaljevanju: ZTuj-2) Državnemu zboru Republike Slovenije daje pooblastilo, da na predlog Vlade Republike Slovenije sprejme resolucijo o migracijski politiki. Resolucija o migracijski politiki je programski dokument najvišjega zakonodajnega telesa v državi s katerim le-ta, na predlog Vlade Republike Slovenije, določi gospodarske, socialne in druge ukrepe ter dejavnosti, ki jih je treba izvajati na področju migracij, kakor tudi sodelovanje z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami na področju migracij. ZTuj-2 tako, z oblikovanjem in sprejetjem resolucije o migracijski politiki, predvideva oblikovanje migracijske politike, ki predstavlja obvezen okvir in podlago za delovanje vseh drugih organov in organizacij na področju migracij in priseljevanja. Veljavno Resolucijo o migracijski politiki Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 106/02) je Državni zbor Republike Slovenije sprejel 28. 11. 2002.

5. člen ZTuj-2 nadalje Vladi Republike Slovenije daje tudi pooblastilo, da lahko v skladu z resolucijo o migracijski politiki, vsako leto določi število (kvoto) dovoljenj za prebivanje v Republiki

Sloveniji, ki jih pristojni organi lahko izdajo tujcem v tekočem letu. Z možnostjo določitve števila (kvote) dovoljenj za prebivanje je tako državi dana možnost, da lahko z njimi, če je to potrebno, nadzoruje in uravnava priseljevanje tujcev na območje Republike Slovenije. V primeru morebitne določitve števila (kvote) dovoljenj za prebivanje, pa ZTuj-2 nadalje določa, da so nekatera dovoljenja za prebivanje, to je dovoljenja za prebivanje izdana iz določenih namenov in razlogov prebivanja, izključena iz kvote, kar pomeni, da se ne vštejejo v kvoto. V kolikor bi torej Vlada Republike Slovenije določila kvote dovoljenj za prebivanje, se dovoljenja za prebivanje iz določenih namenov in razlogov, ne bi vštela v kvote. Pri izdaji navedenih dovoljenj za prebivanje torej pristojni organi za izdajo dovoljenj za prebivanje ne bi bili vezani na določene kvote. V kvote se, med drugim, ne vštejejo dovoljenja za začasno prebivanje izdana družinskim članom državljanov Evropske unije (v nadaljevanju: EU), za katere velja t. i. prost pretok oseb, kakor tudi ne dovoljenja za začasno prebivanje, izdana družinskim članom slovenskih državljanov, za katere glede vstopa in prebivanja v Republiki Sloveniji velja enaka ureditev kot za družinske člane državljanov EU. Nadalje se v kvote ne vštejejo dovoljenja za začasno prebivanje zaradi opravljanja raziskovalnega dela in dovoljenja za začasno prebivanje zaradi opravljanja visokokvalificirane zaposlitve (t. i. modra karta EU) saj je v interesu Republike Slovenije, da privabi tuje raziskovalce in visokokvalificirane tujce. Prav tako pa s kvoto, že zaradi same narave in namena dovoljenja za začasno prebivanje, to je ureditvi statusa ranljivi kategoriji tujcev, tudi ni mogoče omejiti števila dovoljenj za začasno prebivanje, ki se izdajajo žrtvam trgovine z ljudmi in žrtvam nezakonitega zaposlovanja, za to so ta dovoljenja za začasno prebivanje z ZTuj-2 prav tako izločena iz kvote.

Vlada Republike Slovenije je leta 2010 sprejela tudi Strategijo ekonomskih migracij za obdobje od 2010 do 2020, ki spada v delovno pristojnost MDDSZ in je strateški dokument države na področju ekonomskih migracij, ki na ravni države natančno opredeljuje cilje in ukrepe za zagotovitev ciljev na področju delovnih migracij. Dokument podaja analizo obstoječega stanja v različnih kontekstih ekonomskih migracij in na podlagi tega opredeljuje smernice upravljanja z ekonomskimi migracijami, ki so natančno razdelane in podkrepljene s konkretnimi predlogi izvedbenih ukrepov. Spremljanje, analiziranje in priprava ocene glede (ne)potrebe po tuji delovni sili oziroma ekonomskih migracijah iz držav nečlanic EU torej prvenstveno spada v pristojnost MDDSZ.

Glede integracije tujcev ministrstvo pojasnjuje, da je zagotavljanje pogojev za uspešno vključevanje priseljencev v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje medresorske narave oziroma je za to potrebno sodelovanje vseh pristojnih resorjev.

Tretji odstavek 105. člena ZTuj-2 nalaga pristojnim ministrstvom, da pri izvajanju nalog vključevanja sodelujejo med seboj in z domačimi in mednarodnimi strokovnimi organizacijami, organi drugih držav in drugimi izvajalci nalog ter usklajujejo dejavnosti za hitrejše vključevanje tujcev, ki niso državljani EU, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje oziroma izobraževalni sistem Republike Slovenije. Za usklajevanje in koordinacijo nalog vključevanja tujcev pa je pristojno Ministrstvo za notranje zadeve.

Ministrstvo se zaveda, da je za uspešno vključevanje priseljencev v slovensko družbo bistvenega pomena vključujoče okolje, predvsem lokalno. Nekateri lokalne skupnosti v Sloveniji izvedbo integracijskih programov za tujce že aktivno sodelujejo in prevzemajo ustrezno vlogo v integracijskem procesu tujcev.

Da bi bili ukrepi vključevanja učinkoviti, je treba upoštevati, da država ne more zagotoviti implementacije ukrepov na lokalni ravni. Če vključevanje merimo s štirimi dimenzijami (ekonomsko, socialno, kulturno in politično), potem je največji del socialnega in kulturnega vključevanja odvisen od lokalnega okolja. Ministrstvo tako že več let z objavo javnih razpisov za posamezna bolj obremenjena območja spodbuja aktivno vključitev lokalnih nevladnih in drugih

civilnih organizacij k dejavnostim oziroma izvajanju programov, ki bi pripomogli k boljši vključitvi priseljencev v lokalno okolje.

Dosedanje integracijsko politiko ocenjujemo kot uspešno in se zavedamo, da je vključevanje priseljencev v družbo eden od temeljev za učinkovito izvajanje migracijske politike. Programi pomoči pri vključevanju priseljencev so tisti, ki opremljajo priseljence z znanji in veščinami in dvigujejo možnosti enakopravnega sodelovanja v družbi ter hkrati dajejo občutek pripadnosti in sprejetosti v družbi.

Ob pregledu ukrepov vključevanja tujcev v slovensko družbo ocenjujemo, da se je v Republiki Sloveniji v zadnjih desetih letih sistemsko naredilo zelo veliko. Med ukrepi, ki jih pripravlja in skupaj z evropskimi skladi sofinancira Ministrstvo za notranje zadeve, kot pristojno ministrstvo za usklajevanje in koordinacijo nalog vključevanja tujcev, je treba najprej omeniti programe brezplačnega učenja jezika in spoznavanja družbe za državljane tretjih držav, ki imajo na področju vključevanja priseljencev osrednjo vlogo.

Ministrstvo je z izvajanjem brezplačnih programov vključevanja za priseljence pričelo novembra 2008. Omenjena programa so spremljali programi medkulturnega dialoga in programi informiranja.

Od septembra 2012 programi učenja slovenskega jezika in spoznavanja družbe potekajo na podlagi enotnega, javnoveljavnega programa Začetna integracija priseljencev (v nadaljevanju: ZIP), v okviru katerega tečajniki spoznavajo slovensko družbo preko učenja slovenskega jezika. Program je na pobudo ministrstva in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: MIZŠ) oblikoval Andragoški center Slovenije.

Ministrstvo krije tudi stroške prvega opravljanja preizkusa znanja iz slovenskega jezika državljanom tretjih držav, ki so se programa ZIP udeležili v vsaj 80 % ur.

Poleg navedenih ukrepov ministrstvo sofinancira tudi druge programe medsebojnega poznavanja in razumevanja s slovenskimi državljani na lokalni ravni.

Poleg omenjenega želimo izpostaviti tudi programe za specifične ciljne skupine priseljencev, ki so namenjeni njihovim posebnim potrebam pri vključevanju v družbo, programe medkulturnega dialoga in programe osveščanja širše javnosti o pomenu migracij kot o dejavniku spodbujanja razvoja. Ti programi temeljijo na skupnih smernicah in standardih, dogovorjenih med članicami EU, ki pa so okvirni in dovolj fleksibilni, da dopuščajo upoštevanje specifične slovenskega prostora. Poleg koordinacijske vloge za zagotavljanje medresorsko usklajenega systemskega okvira, ki bi državljanom tretjih držav nudil celovito podporo pri vključevanju v slovensko družbo, pa ministrstvo tudi samo izvaja nekatere ukrepe. Na različne načine zagotavlja informacije za državljane tretjih držav v zvezi z njihovim vključevanjem v slovensko družbo. Pri tem ima osrednjo vlogo spletni portal: <https://infotujci.si/>.

Podrobne informacije o vključevanju tujcev v slovensko družbo najdete na spletni strani: <https://infotujci.si/vkljucevanje-v-slovensko-druzbo/>.

Glede predloga po spremembi politik v smeri bistvenega zmanjševanja priseljavanja tujcev iz držav nečlanic EU, ministrstvo v okviru svojih pristojnosti pojasnjuje, da se s predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih (EVA 2018-1711-0004) z namenom izboljšanja vključevanja tujcev v slovensko družbo in preprečevanja zlorab pri izdaji dovoljenj za prebivanje med drugim uvaja pogoj znanja slovenskega jezika na vstopni ravni (A1 po Skupnem evropskem jezikovnem okviru) za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje iz razloga združitve družine ter pogoj znanja slovenskega jezika na osnovni ravni (A2 po Skupnem evropskem jezikovnem

okviru) za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje na podlagi petletnega neprekinjenega zakonitega prebivanja tujca v Republiki Sloveniji. S tem ukrepom Republika Slovenija sledi praksi nekaterih drugih držav članic EU, ki zahtevajo pogoj znanja jezika države članice za izdajo dovoljenja za začasno ali stalno prebivanje. Nadalje se uvaja pogoj dvoletnega zakonitega prebivanja tujca na ozemlju Republike Slovenije za pridobitev pravice do združitve družine. Ustrezno se spreminja nabor upravičencev do udeležbe na programih vključevanja, predvsem na programih učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe ter določa obseg pomoči pri vključevanju, ki ga nudi država. Predlog zakona posega tudi v izkazovanje zadostnih sredstev za preživljanje na način, da se povračila stroškov v zvezi z delom, ki obsegajo stroške za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela ter povračilo stroškov, ki jih ima zaposleni pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju, izključujejo iz obsega sredstev, s katerimi lahko tujec izkazuje zadostna sredstva za preživljanje, ker ne predstavljajo plačila za delo, ampak je zaposleni do njih upravičen le, če je zaposlenemu dejansko nastanejo – s tem se preprečujejo prakse fiktivnega prikazovanja povračil stroškov v zvezi z delom za namen izkazovanja zadostnih sredstev za preživljanje, pri tujih študentih pa se ukinja možnost izkazovanja zadostnih sredstev za preživljanje zgolj z izjavo staršev, če so jih dolžni preživljati.

Treba pa je poudariti, da je dinamika priseljevanja v Slovenijo odvisna od različnih dejavnikov, predvsem od potreb gospodarstva. Temu pa je seveda treba prilagoditi tudi ukrepe države.

Odgovor na 2. sklep:

V mesecu juliju 2020 je ministrstvo skupaj z Inšpektoratom za javni sektor že izvedlo strokovni nadzor s področja prijave prebivališča, ki je vključeval pregled pravilnosti vodenja postopkov ugotavljanja prebivališča in preverjanja resničnosti prijave prebivališča na podlagi Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16; v nadaljevanju: ZPPreb-1) ter preverjanje pravilnosti vnosov podatkov v register stalnega prebivalstva. V nadzoru smo posebno pozornost namenili preverjanju naslovov, na katerih je večje število prijav prebivališča.

Na območju Upravne enote Kranj so trije naslovi, kjer ima stalno prebivališče večje število oseb (naslov centra za socialno delo in naslov občine, kjer so tako imenovane prijave zakonskih prebivališč) ter naslov stanodajalca Sava Medical in storitve, podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, d.o.o.. Hkrati je bilo ugotovljeno, da je na območju upravne enote 18 naslovov, kjer ima prijavljeno začasno prebivališče več kot 20 oseb (od tega 8 naslovov, kamor izvajajo prijave stanodajalci in 10 naslovov, na katerih so izvedene prijave posameznikov). Na več naslovih, kjer je večje število prijav posameznikov oz. obstaja možnost fiktivnih prijav je vnesena tudi registrska opomba. Za posameznike, ki prijavljajo prebivališče na navedenih naslovih, upravna enota uvede postopke preverjanja resničnosti prijave.

Upravna enota je ob nadzoru podala pojasnilo, da tudi sama izvaja notranje nadzore postopkov in nalog, ki se izvajajo na podlagi ZPPreb-1. Na podlagi lastnih ugotovitev sprejmejo in realizirajo potrebne ukrepe. Interne nadzore so izvedli v zadnjih štirih letih, in sicer v letu 2020 v zvezi z elektronskimi vlogami, v letu 2019 v zvezi z določevanjem zakonskih prebivališč, v letu 2018 v zvezi z prijavi in odjavami začasnih ter prijavi stalnih prebivališč in stalnih naslovov v tujini, v letu 2017 pa v zvezi s postopki ugotavljanja stalnih prebivališč.

Izstopajočih nepravilnosti niti na področju vodenja postopkov, niti pri evidentiranju prijav, ministrstvo ob izvedenem strokovnem nadzoru na UE Kranj ni odkrilo.

Ministrstvo bo v zvezi z izvajanjem ZTuj-2 na Upravni enoti Kranj najkasneje do konca oktobra 2020 opravilo tudi nadzor nad izvrševanjem upravnih nalog na področju upravnih zadev tujcev, v okviru katerega bodo pregledani postopki izdaje dovoljenj za začasno in stalno prebivanje tujcem, državljanom tretjih držav (držav, ki niso članice EU ali Evropskega gospodarskega prostora),

vkjučno s postopki izdaje enotnega dovoljenja za prebivanje in delo in izdaje dovoljenja za začasno prebivanje zaradi združitve družine.

Odgovor na 5. sklep:

V ministrstvu že ves čas izvajamo aktivnosti na področju zaježitve fiktivnih prijav prebivališč. Leta 2019 je bila ustanovljena Medresorska delovna skupina za preučitev problematike fiktivnih prijav prebivališč posameznikov in s tem povezano zlorabo socialnih transferjev, ki jo vodi MNZ. Ker gre za izrazito medresorsko materijo, so člani poleg MNZ (vključno s Policijo) tudi iz MDDSZ, MJU, MOP in MIZŠ. Medresorska delovna skupina bo nadaljevala z delom tudi v prihodnje in kot enega od možnih ukrepov že preučuje tudi predlog postavitve površinskih normativov za prijavo prebivališča na posameznem naslovu, tudi ob upoštevanju življenjskih okoliščin (npr. prijavo družine z več otroci).

S spoštovanjem,

Aleš Hojs
minister

Poslano:

- (1) naslovníku, priporočeno po pošti;
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije (gp.gs@gov.si) - v vednost po e-pošti;
- Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije (gp.kpv@gov.si) – v vednost po e-pošti;
- Ministrstvo za javno upravo (gp.mju@gov.si) - v vednost po e-pošti;
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enakem možnosti (gp.mddsz@gov.si) – v vednost po e-pošti.